

## TIRATGE I EDICIÓ

La multiplicitat de l'estampa fa que durant el procés de realització de la mateixa i, posteriorment, en la seva edició ens toquem en diferents estats de la mateixa matriu. Totes les estampes que es coneixen d'una matriu formen part de la seva història i, el codi que acompanya cadascuna de les estampes ens explica en quin moment d'aquesta història la podem ubicar; si es tracta d'una prova d'assaig, de color, d'artista, etc.

Les principals indicacions que podem trobar en una estampa són:

**prova f**  
es prueba  
fr épreuve

Mostra que es tira d'una matriu per tal d'efectuar-hi les correccions o les modificacions necessàries abans de començar-ne el tiratge.

**prova abans de la lletra f**  
es prueba antes de la letra  
fr épreuve avant la lettre

Prova que es tira abans d'imprimir el títol o la llegenda.

**prova bon à tirer f**  
es prueba bon à tirer  
fr épreuve bon à tirer

Prova que es dona com a vàlida per a començar l'edició.  
sigl. B.A.T.

**prova d'artista f**  
es prueba de artista  
fr épreuve d'artiste, épreuve de chapelle

Prova reservada per a l'ús de l'artista, numerada diferentment de l'edició.

sigl. P.A.

Nota: Generalment les proves d'artista no sobrepassen el 10% de l'edició, i s'indica en l'angle inferior esquerra de l'estampa amb les inicials P.A. escrites amb llapis.

**prova d'assaig f**  
es prueba de ensayo  
fr épreuve d'essai

Prova que fa l'estampador per a controlar tots els elements d'una planxa (la tinta, el paper, el format, la pressió, etc.), fins a trobar el disseny definitiu.

sin.comp. prova d'impressor

**prova d'estat f**

es prueba de estado

fr épreuve d'état

Prova que fa l'estampador per a veure la situació del treball sobre la planxa, retocada manualment amb tinta o amb llapis fins a aconseguir un disseny definitiu.

sigl. P.E.

**prova d'impressor f**

es prueba de impresor

fr épreuve d'imprimeur

veg. prova d'assaig

**prova destruïda f**

es prueba destruida

fr épreuve barrée, épreuve biffée, épreuve rayée

Prova estampada la imatge de la qual es fa malbé per impedir que se n'imprimeixin més còpies.

**prova fora de comerç f**

es prueba fuera de comercio

Prova no venal reservada per a l'artista i l'impressor.

sigl. F.C.

**prova única f**

es prueba única

fr épreuve unique

Prova exclusiva, treta d'una planxa.